

PROCESUL-VERBAL nr. 1

al ședinței ordinare

a Consiliului Regional pentru Dezvoltare Sud (CRD Sud)

23 octombrie 2013
ora 11.30

or. Cimișlia

Prezidează: *Dna Efrosinia Grețu*, președinte al Consiliului Regional pentru Dezvoltare Sud

Total membri ai CRD Sud: 28 persoane

Prezenți: 19 persoane;

Absenți: 9 persoane.

Invitați:

DI Liviu Oboroc, Viceministrul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor;
DI Valerian Bînzaru, Director Direcția Generală Dezvoltare Regională;
Colaboratori ai Agenției de Dezvoltare Regională Sud;
Centrul Regional Informațional ”CONTACT-CAHUL”;
Reprezentanții GIZ Moldova.

Dna Efrosinia Grețu, președintele Consiliului Regional pentru Dezvoltare Sud, a salutat prezența și a prezentat ordinea de zi a ședinței ordinare CRD Sud.

Ordinea de zi:

- I. Cu privire la prezentarea progresului în implementarea proiectelor investiționale aprobate spre finanțare în anul 2013 în Regiunea de Dezvoltare Sud.**
- II. Cu privire la planificare regională sectorială.**
- III. Cu privire la prezentarea principiilor și criteriilor de repartizare a Fondului Național de Dezvoltare Regională pentru anul 2014.**
- IV. Cu privire la prezentarea „Ghidului pentru elaborarea Strategiilor de dezvoltare socio-economica a raioanelor”.**

Se aprobă ordinea de zi a ședinței CRD.

Dna Efrosinia Grețu, președintele CRD Sud, a deschis ședința CRD Sud și a oferit cuvântul dlui Liviu Oboroc, Viceministrul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor.

DI Liviu Oboroc, viceministrul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, a salutat prezența și a menționat onoarea participării la ședința dată. A subliniat importanța instruirii, organizate în perioada de 22-23 octombrie 2013, implicarea activă a membrilor CRD Sud în activitatea Agenției de Dezvoltare Regională Sud și în procesul de implementare a proiectelor în Regiunea Sud.

I. S-a examinat:

- 1. Cu privire la prezentarea progresului în implementarea proiectelor investiționale aprobate spre finanțare în anul 2013 în Regiunea de Dezvoltare Sud.**

DI Eugen Lupașcu, șef Secție management proiecte, a prezentat informația despre 6 proiecte, aprobate pentru implementare în anul 2013 în Regiunea Sud din Fondul Național de Dezvoltare Regională. A numit scopul, costul și rezultate obținute în cadrul fiecărui proiect:

1. **„Turismul sportiv în promovarea imaginii regiunii (Căușeni)”:**

- **Scopul proiectului:** consolidarea cooperării interregionale prin edificarea Centrului de Tineret și Sport în orașul Căușeni.
- **Costul total al proiectului: 42 274,89 mii lei**
 - Bugetul proiectului (FNDR): 31 315,00 mii lei;
 - Alocat în 2013: 10 000,0 mii lei;
 - Valorificat în 2013: 8999,69 mii lei (90%).
- **Rezultate obținute:**
 - 1) Centru de tineret și sport construit (suprafața 4636 m²),
 - 2) 5 săli de sport funcționale dotate cu inventar sportiv; 1 sală de conferințe
 - 3) Realizată recepția la terminarea lucrărilor;
 - 4) Elaborat 1 studiu de fezabilitate.

2. **„Renovarea drumului L – 510 Ștefan Vodă - Talmaza” (CR Ștefan Vodă):**

- **Scopul proiectului:** Impulsionarea dezvoltării socio-economice a localităților din cursul inferior al r. Nistru prin renovarea infrastructurii rutiere.
- **Costul total al proiectului: 48 840,82 mii lei**
 - Bugetul proiectului (FNDR): 41 841,50 mii lei;
 - Alocat în 2013: 18 357,30 mii lei;
 - Valorificat în 2013: 15 357,30 mii lei (83%).
- **Rezultate obținute:**
 - 1) Finalizate integral lucrările de terasament pe sectorul I (5816 m);
 - 2) Așternut stratul de egalizare, îmbrăcămintea din beton asfaltic cu grosimea de 4 cm pe sectorul I;
 - 3) Efectuate integral pe sectorul I lucrări de montare a bordurii pe o lungime de 3613 m;
 - 4) Inițiate lucrările de terasament și de profilare a drumului de ocolire pe sectorul II;
 - 5) 5816 m de drum construit.

3. **„Construcția drumului de acces spre Muzeul memorial „Alexei Mateevici” din s. Zaim” (s. Zaim):**

- **Scopul proiectului:** Oferirea oportunităților reale de înscriere a Regiunii de Dezvoltare Sud în circuitul turistic național și internațional prin construcția drumului de acces spre Casa Muzeu Alexei Mateevici din satul Zaim, raionul Căușeni.
- **Costul total al proiectului: 1 520 mii lei**
 - Alocat în 2013 (FNDR): 1 520 mii lei;
 - Valorificat în 2013: 1 520,0 mii lei (100%).
- **Rezultate obținute:**
 - 1) A fost finalizată integral construcția drumului de acces în timp de **1,5 luni**;
 - A fost construită porțiunea de 330 m de drum, amenajate trotuarele, instalate indicatoarele rutiere;
 - 2) La data de 23 iulie 2013 a avut loc recepția finală în cadrul proiectului;
 - 3) Obiectul a fost predat către beneficiar.

4. „Construcția drumului Codreni – Sagaidacul Nou (r-nul Cimișlia)”:

- **Scopul proiectului:** Crearea condițiilor optime pentru dezvoltarea socio-economică a localităților dezavantajate în RDS.
- **Costul total al proiectului: 22551,51 mii lei**
 - Bugetul proiectului (FNDR): 21 731,8 mii lei;
 - Alocat 2013: 21 731,8 mii lei;
 - Valorificat 2013: 21 731,8mii lei (100%).
- **Rezultate obținute:**
 - 1) Drum în variantă albă cu lungimea de 4509 m construit în timp record – **5 luni** (mai-septembrie 2013);
 - 2) Drumul din interiorul s. Sagaidacul Nou cu lungimea de 335 m în variantă asfaltată construit;
 - 3) 5 drumuri laterale cu lățimea de 4,5 m și lungimea de 31-37 m, cu o lungime totală de 170 m construite și amenajate;
 - 4) Recepția finală desfășurată (26 septembrie 2013).

5. „Reconstrucția drumului Sagaidac-Porumbrei M3 (varianta asfaltată)”:

- **Scopul proiectului:** Reabilitarea și dezvoltarea infrastructurii de transport în s. Sagaidac, Batîr, Mihailovca, Selemet, Satul Nou, Suric, Codreni.
- **Costul total al proiectului: 16762,1 mii lei**
 - Alocat din FNDR în 2013: 2 000 mii lei.
 - Valorificat : 198,00 mii lei (9,90%).
- **Produsele preconizate:** 3, 043 km drum reabilitat și asfaltat.

6. „Reabilitarea Zonei de Odihna si Agreement „Lacul Sarat”, or. Cahul (Cahul):

- **Scopul proiectului:** Dezvoltarea infrastructurii de agrement turistic în RDS.
- **Costul total al proiectului: 12 119,4 mii lei**
 - Alocat în 2013 (FNDR): 2771,80 mii lei;
 - Valorificat: 938,92 mii lei (33,8%).
- **Rezultate obținute:**
 - 1) A fost reevaluat devizul de cheltuieli al proiectului și eliberat raportul de verificare actualizat;
 - 2) Desfășurată licitația publică pentru efectuarea lucrărilor suplimentare;
 - 3) Executate lucrări de betonare a fundului lacului.

S-a decis:

1. Se ia act de informație cu privire la prezentarea progresului în implementarea proiectelor investiționale, aprobate spre finanțare în anul 2013 în Regiunea de Dezvoltare Regională Sud (se anexează).
2. Agenția de Dezvoltare Regională Sud va asigura implementarea proiectelor, finanțate din FNDR în anul 2013, va prezenta Consiliului Regional pentru Dezvoltare Sud raportul privind implementarea proiectelor susnumite și va depune efort pentru atragerea investițiilor străine pentru implementarea proiectelor în Regiunea de Dezvoltare Sud.

II. S-a examinat:

1. Cu privire la planificare regională sectorială.

Dna Stela Corobceanu, Expert național în planificare și programare regională GIZ Moldova, GOPA, a subliniat rolul PRS și procesul de planificare regională în contextul consultării neformale a planurilor pentru sectorul MDS. A numit structura unui PRS:

- ✎ Încorporează necesitățile de dezvoltare a sectoarelor vizate în RD, respectându-se conformitatea acestora cu politicile sectoriale, practicile existente și cadrul strategic relevant;
- ✎ PRS extind orizontul de timp în planificarea sectorului prevăzut în POR și prevăd o formulă mai desfășurată a compartimentului planificare;
- ✎ Contribuie la luarea fondată a deciziilor privind necesitatea resurselor financiare investiționale per sector, incl și planificarea resurselor necesare la elaborarea în continuare a proiectelor în sectoarele de referință;
- ✎ Definește lista de concepte de proiecte pentru a fi dezvoltate ulterior (cu sau fara asistența diferitor parteneri de dezvoltare);
- ✎ Contribuie la luarea fondată a deciziilor în vederea atragerii investițiilor în cele 3 domenii.

Dna Stela Corobceanu, a prezentat etapele elaborării Planurilor de planificare regională sectorială și a numit următorii pași în aprobarea PRS (3):

- ședința de consultare neformală EE – 18.10.2013;
- remiterea PRS EE - 18.10.2013;
- termen de prezentare a comentariilor – 01.11.2013;
- ședința de consultare neformală MR – 05.11.2013;
- introducerea modificărilor, perfectarea Pr.RS – 15.11.2013;
- ședința GLRS, aprobarea Pr.RS – 16-18.11.2013;
- lansarea procesului de consultare oficială – 20.11.2013;
- evenimentul de dezbatere publică – 04-06.12.2013;
- ședințele CRD de aprobare a Pr.RS – 16-18.11.2013.

S-a decis:

- 1. Se ia act de informație despre planificarea regională sectorială.**
- 2. Agenția de Dezvoltare Regională Sud va informa Consiliul Regional pentru Dezvoltare Sud despre progresul în activitățile de planificare regională sectorială.**

III. S-a examinat:

1. Cu privire la prezentarea principiilor și criteriilor de repartizare a Fondului Național de Dezvoltare Regională pentru anul 2014.

DI Valerian Bînzaru, director Direcția Generală Dezvoltare Regională, a informat membrii CRD Sud despre rezultatele bune (valorificarea aproximativ 100 % a mijloacelor financiare planificate), obținute de către Agenția de Dezvoltare Regională Sud pe parcursul anului 2013 în implementarea proiectelor în Regiunea de Dezvoltare Sud. A prezentat o analiză succintă a principiilor și criteriilor de repartizare a Fondului Național de Dezvoltare Regională pentru anul 2014, înaintate de către MDRC în cadrul ședinței CNCDR pe 10.10.2013.

În procesul de selectare a proiectelor de dezvoltare regională spre finanțare în 2014, Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor să țină cont de următoarele aspecte:

1. Finanțarea din contul Fondului Național pentru Dezvoltare Regională să fie efectuată doar pentru proiectele incluse în Documentul Unic de Program pentru anul 2013-2015, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 933 din 18.12.2012.
2. Asigurarea continuității proiectelor inițiate în perioada anterioară.
3. Mijloacele financiare să fie alocate preponderent pentru raioanele, care nu au beneficiat până în prezent de alocații din Fondul Național de Dezvoltare Regională.
4. Să fie asigurată finanțarea proiectelor din toate domeniile de intervenție ale fondului inclusiv:
 - Infrastructura drumurilor
 - Aprovizionarea cu apă și sanitație
 - Susținerea dezvoltării sectorului privat
 - Îmbunătățirea factorilor de mediu Turism.
5. Proiectele din domeniul Susținerii dezvoltării sectorului privat să fie considerate ca prioritare, în mod special, cele legate de crearea și dezvoltarea condițiilor de activitate a Zonelor Economice Libere, Parcurilor Industriale și Incubatoarelor de Afaceri.
6. Proiecte cofinanțate din alte surse (FEN, FR, FEE, FSA, ș.a.) să fie considerate ca prioritare.
7. Punctajul acumulat în cadru evaluării de către comisia interministerială.
8. Nivelul de pregătire a proiectului pentru lansarea imediată a achizițiilor publice și existența documentației tehnice actualizate.

DI Valerian Bînzaru, director Direcția Generală Dezvoltare Regională, a cerut din partea membrilor CRD Sud studierea profundă a principiilor și criteriilor de repartizare a Fondului Național de Dezvoltare Regională pentru anul 2014 și prezentarea propunerilor referitor la completarea acestora.

Întrebări și propuneri:

DI Vasile Buzu, președinte al raionului Ștefan Vodă, a menționat respectarea Legii privind dezvoltare regională. Zona de Sud este mai slab dezvoltată. Dezvoltare regională trebuie să fie echilibrată în toate regiunile țării.

DI Serghei Gogu, membru CRD Sud, a propus modificarea p.2 al proiectului de decizie nr. 3/12 din 23.10.2013: *Agenția de Dezvoltare Regională Sud va sistematiza și va transmite Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor propunerile pentru completarea principiilor și criteriilor de repartizare a Fondului Național de Dezvoltare Regională pentru anul 2014.*

DI Vasile Buzu, președinte al raionului Ștefan Vodă, a înaintat o propunere, ca Agenția de Dezvoltare Regională Sud, va elabora din partea Regiunii Sud un demers în adresa Prim-Ministrului Republicii Moldova cu privire la sinergia tuturor Fondurilor în implementarea proiectelor de dezvoltare regională, pentru rezolvarea sarcinilor de dezvoltare regională, și solicitarea întâlnirii reprezentanții APL-urilor de nivelul I și II din Regiunea Sud cu miniștrii din Ministerse respective, care dețin aceste Fonduri.

S-a decis:

1. Se ia act de informație despre principiile și criteriile de repartizare a Fondului Național de Dezvoltare Regională pentru anul 2014.

2. Agenția de Dezvoltare Regională Sud va sistematiza și va transmite Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor propunerile pentru completarea principiilor și criteriilor de repartizare a Fondului Național de Dezvoltare Regională pentru anul 2014.

IV. S-a examinat:

1. Cu privire la prezentarea „Ghidului pentru elaborarea Strategiilor de dezvoltare socio-economica a raioanelor”.

Reprezentanții IDIS ”Viitorul” au prezentat informația cu privire la structura Ghidului pentru elaborarea Strategiilor de dezvoltare socio-economica a raioanelor. Au informat despre structurile responsabile pentru elaborarea SDSE, au numit pașii de pregătire a planificării strategice la nivel de raion și anume:

- 1) Obținerea angajamentului și consolidarea încrederii
- 2) Stabilirea etapelor procesului
- 3) Identificarea principalilor factori interesați
- 4) Asigurarea integrării principiilor egalității de gen și ale drepturilor omului la nivel de raion
- 5) Sensibilizarea comunității.

Membrilor Consiliului Regional pentru Dezvoltare Sud au fost prezentate etapele planificării strategice și propuse recomandări în elaborarea componentelor în cadrul SRDSE:

Etapa 1: Pregătirea

Etapa 2: Analiza situației existente

Etapa 3: Stabilirea valorilor, viziunii și misiunii (mandatului)

Etapa 4: Identificarea, formularea și prioritizarea scopurilor și obiectivelor

Etapa 5: Elaborarea planului de acțiuni

Etapa 6: Aprobarea și implementarea Strategiilor Raionale de Dezvoltare Socio-Economică (SRDSE)

Etapa 7: Monitorizarea și evaluarea

Etapa 8: Revizuirea SRDSE prin prisma performanțelor, condițiilor externe și oportunităților noi.

Întrebări și propuneri:

DI Valerian Bînzaru, director Direcția Generală Dezvoltare Regională, a cerut din partea membrilor CRD Sud și reprezentanților APL de nivelul I și II examinarea Ghidului pentru elaborarea Strategiilor de dezvoltare socio-economica a raioanelor și prezentarea, în termen de o săptămână, Agenției de Dezvoltare Regională Sud propunerilor și recomandărilor pentru documentul susnumit.

S-a decis:

1. Se ia act de Ghidul pentru elaborarea Strategiilor de dezvoltare socio-economica a raioanelor.

2. Agenția de Dezvoltare Regională Sud, după aprobarea Ghidului pentru elaborarea Strategiilor de dezvoltare socio-economică a raioanelor, va prezenta informația tuturor reprezentanților Administrației Publice Locale de nivelul I și II din Regiunea Sud și membrilor Consiliului Regional pentru Dezvoltare Sud.

Dna Efrosinia Grețu, președintele CRD:

- Toate întrebările, stipulate în ordinea de zi a ședinței CRD, au fost examinate cu succes.

Președinte al Consiliului

Efrosinia GREȚU

Contrasemnat:

Secretar al ședinței

Maria CULEȘOV